

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v sredo dné 16. avgusta 1893.

Tudi v znamenji ljubezni!

Včeraj doživeli smo ob vznožji naših velečastnih planin, na posvečeni slovenski zemlji prizor, ki nam je pretresel dušo in srce. V znamenji čuta, ki ga je večni Bog položil kot bliščeč kristal v srce prvemu človeku, v znamenji ljubezni domovinske zbrali smo se v starodavnem Kranju — a zapirale so se nam vrata svetišč, posvečenih Bogu, ki nas je učil ljubezni.

Zares v čudnih, prečudnih časih živimo! Pagansko postalo je to, kar je vzdramilo tudi narod slovenski iz stoletnega spanja, paganska postala je tista ljubezen, ki nas veže liki jeklena vez na revno zemljo, katero nam je odmenila Božja milost kot našo last in domovino in v hram Božji niso smeli včeraj vidni znaki te ljubezni — ponosne trobojnice naših narodnih društev. Cerkev Kranjska nam je bila zaprta po volji našega knezoškofa dr. Missie!

A še drugače pokazal je pri tej priliki svojo ljubezen in blagonaklonjenost slovenskemu narodu naš preuzvišeni knezoškof Ljubljanski. Tam na pokopališču Kranjskem počivata dva duševna velikana slovenska, dva pesnika po Božji milosti, dva apostola in trpina ljubezni domovinske. Preširen in Jenko, ki sta v navdušene pesmi vlivala svoja goreča čutila do teptanega svojega naroda, ki sta nas budila in dramila, počivata tam. Tema dvema apostoloma slovenskima hoteli so se včeraj pokloniti hvaležni potomci ter v dostojni in navdušeni besedi hoteli smo dati duška čutu hvaležnosti, ki nas navdaja do naših buditeljev. Posvetna oblast spoštovala je pijeteto a tudi tu segla je vmes roka našega višjega dušnega pastirja; v suhih besedah poučilo se nas je, da grobova naših pesnikov nista, kakor smo mislili mi, posvečena slovenska zemlja, temveč da na njej imajo besedo le tisti, ki verujejo v posvetno nezmotljivost gospoda knezoškofa Ljubljanskega. In ker on ne veruje v ljubezen domovinsko, zato se ne sme govoriti o njej na slovenskih grobovih, zato se morajo tu celó cerkvena vrata zapirati proslaviteljem te lju-

bezni... Tesno nam je prihajalo pri srci, ko se nam je razglasila na posvečenem mestu ta nesveti ukaz in trpke besede silile so marsikomu na jezik. A premagali smo se, in molče uklonila se je tudi Kranjska čitalnica temu najnovejšemu sijajnemu dokazu uzorne ljubezni. In prav je bilo tako! A česar oficijelno nismo smeli, to je posamezniku težko prepovedati. Zbrano občinstvo slovensko je sodilo tako, da je ni oblasti niti na Dunaji, niti v Rimu, da ga ni zakona, ne cerkvenega, ne posvetnega, ki bi prepovedal Slovencu, da bi ne smel zaklicati na grobu slovenskega pesnika: Slava Tvojemu spominu in blagor Ti, da nisi doživel današnjega dne! In stopil je pred spomenik pogumen slovenski mož, ki je spregovoril te besede, za njim pa nas je stalo sto, ki s mo bili pripravljene storiti isto, v svesti si, da bi s tem ne prekršili nobenega zakona niti človeškega niti božjega. In zategadelj odzvali smo se temu klicu iz dna srca vsi navzoči v svesti si, da smo izvršili s tem sveto dolžnost in proseč Boga, da bi odpustil tistim, ki ne védô, kaj delajo...

Trdo se nam hoče dokazati, da nam je poklican kak cerkven mogotec tudi za posvetnega gospodarja in da mora biti od njegove politične dobre volje zavisno naše slovenstvo. A da bi se bili dotični krogi potrudili včeraj na Kranjski mirodvor, tedaj bi se bili lahko prepričali na lastne oči, da ne hodijo prave poti in da ne bodo dosegli svojega smotra s tem, če nam ponižujejo mrtve in pobijajo žive pesnike ljubezni domovinske. Kdor seje veter, žel bo vihar in slabi misijonarji so oni, ki hodijo v narod z bičem in mečem v roki!

Preje bo prišel narod do prepričanja, da so krivi preroki taki misijonarji, nego mu boste iztrgali iz srca svoji hegemoniji na korist čut ljubezni in hvaležnosti do mož, katere proklinjate, ker so oznanjevali resnico. Lahko nam je zapirati pot do slovenskih grobov, slobodno tudi izsekajte iz trdega slovenskega kamna na Kranjskem mirodvoru oporoko pesnikovo, a iz naših src je ne boste iztrgali. Podavite slej ko prej pevce, oznanjujoče zoro, a zore same s tem ne bo držal niti najmočnejši mej Vami!

Šolske bilancije.

II.

Še lepši odnošaji so na Goriški gimnaziji; v Celji nas tepo z jermeni, a v Gorici s škorpijoni. Dokazimo to trditev s številkami na podlagi letošnjega izvestja. Konci letošnjega šolskega leta je bilo na gimnaziji dijakov skupaj 408, od teh 69 Nemcev, 163 Lahov in Furlanov in 176 Slovencev. Devetinšestdesetim Nemcem na ljubo je bil ves pouk nemški, izimši katekizem v prvi in drugi šoli. Toda pustimo to za sedaj, oglejmo si rajše letošnjo klasifikacijo! Bila je uprav barbarska; to ni bil boj, to bilo je mesarsko klanje in tu se ni decimiralo, ampak vsak četrti je obležal za mrtvega. S početka leta jih je vstopilo 428, mej letom izstopilo (zakaj?) 20, odličnjakov je bilo 43, prvi red dobilo je 270, drugi red 51, tretji red 29 (reci: devetindvajset, menda sicer nikjer v Avstriji toliko), ponavljalni izpit 9, nadomestilni izpit 3. Izmej vpisanih 428 jih je torej brez zadržka izdelalo samo 313, tedaj komaj tri četrtine. Še žalostnejši pa so rezultati zrelostnega izpita. Izmej 22 oglašencev jih je proglašeni zreli samo 13, tedaj komaj dve tretjini. Pomisliti pa treba, da oni dvaindvajseteri oglašenci so že ekstrakt ali destilat (po domače bi rekli „prerešetanci“) prilično 120 reci: stoindvajset nesrečnikov, ki so se pred osmimi leti vpisali v prvo šolo te gimnazije. Pri tem pa niti nismo pomislili, da mej onimi dvaindvajseterimi maturanti utegne biti nekaj repetentov iz katere koli poznejše šole ali pa vnjanjnikov. Ali ni to krasna ilustracija za svetopisemski rek: veliko jih je poklicanih, a malo izvoljenih? — Celó „Neue Freie Presse“ mora (glej nje „Unterrichtszeitung“ v večernem listu z dné 25. julija t. l. pod zaglavjem „Nationales aus Gymnasialprogrammen“) iztikujoč in primerjajoč odstotno število odličnjakov na raznih nemških in čeških gimnazijah priznati: „Den Schluss der deutschen Reihe bilden Görz und Czernowitz, beide mit 6:5, und endlich als ultimus inter pares, Radautz in der Bukowina mit nur 4:2 Percent Vorzugsschüler.“ Tudi Celjska gimnazija je izkazala samo 93% odličnjakov, a nemške gimnazije na Tirolskem preko 32%. V obče je razvidno iz omenjenih podatkov „Nove preše“, da so na najzad-

LISTEK.

Mej brati na jugu.

Slika. Priobčil A. Podgorec.

V kolikor mi je bilo dosedaj mogoče se osvedočiti, videl sem, da so se v Bosni ohranili bodi mej katoliki bodi mej pravoslavni lepi stari običaji ob različnih praznikih.

V le-teh vrsticah predočil bodem v kratkih potezah nekatere običaje mej pravoslavnim prebivalstvom „Bosne ponosne“. Božič obhajajo tri dni in najmanje jeden dan moraš romati od hiše do hiše častitajoč vesele in srečne praznike. Navadno se vrši to prvi dan Božiča, a v večjih krajih treba nadaljevati še drugi in celó tretji dan, kajti najhujše ti zameri Bošnjak, ako ga ob praznikih nisi pohodil na njegovem domu. Ob tej priliki pa te v vsakej hiši pogosté z „rakijo“, vinom in raznovrstnimi prigrizljaji, največ z „pečenjem“.

Ko se svrši bogosluženje v cerkvi, onda se začne to romanje. V početku idó dva, trije skupaj, počasi pa se nabira vse večje društvo in ko si pohodil

deseto hišo, že ti društvo za stalno broji dvadeset do trideset glav.

Za Božičem sledi predpust in za tem nenavadno strog post. Na „čisto sredo“ (pepelnico) umivajo vse lonce, posodice in skledé, da ne ostane ni trohice mesnega ali mastnega sa njih. Težko ga najdeš, ki bi ti v celem „častnem“ postu okusil meso, največ se hranijo z fižolom, krompirjem, sočivjem, zeljem, z oljem zabeljenim, retkvo, ribe jedó le na cvetno nedeljo in pa na „Blagoviest“. Ob sredah in petkih ne belijo jedij niti z oljem.

Ko pa na velikonočno nedeljo rano v jutro zapojó zvonovi v znak „voskresenija“, onda pozabi vsakdo na strogi post in njega neprijetnosti ter veselim licem častitajo drug drugemu:

„Христос воскрес!“

— Во истину воскрес! —

Tudi praznik „Voskresenija“ obhaja se tri dni in zopet treba od hiše do hiše od prijatelja do prijatelja, da mu povičeš: „Hristos voskrese!“

Ob tem prazniku zberó se „djevojke“ in „momci“, ako je vreme ugodno, pred cerkvijo ter igrajo kolo vmes pojoč vesele pesmi.

Povrčno promatrajoč te običaje, prenelil bi

se ter dejal, da vse to svetkovanje nima druge svrhe kakor da se pije, kar pa ni istina nego romanje od biše do hiše ima višji pomen, da prijatelj prijatelju, znanec znancu, sosed sosedu želi in vošči vesele in srečne praznike. Ob teh prilikah pomire se prav dostikrat najhujši neprijatelji.

Istotako slave se Duhovi tri dni le s tem razločkom, da se ne ide čestitat v hiše.

Velik praznik je tudi „Gjurgjev-dan“, katerega praznujejo celo Turki. Rano v jutro gredo „djevojke“ in „momci“ k bližnji vodi, da si umivajo obraz ter se kitijo s zelenjem.

O tem dnevu pravi narodna pesem:

„Gjurgjev danak junački sastanak,
Jer su gorski okopnili sniezi,
I šume se lišćem odjenule,
I livade travicom pokrile i. t. d.“

Popoldne na ta dan pa se zbirajo povečja društva pod milim nebom ter peko janjce in se veselijo na razne načine.

Tudi sv. Ilija je v posebni časti, za katerega narod šaljivo pravi, da je dopoldne pravoslavni, popoldne pa turški svetnik. Ker sem čul, da cigani ta dan osobito slavé, odšel sem v njihovo selo ter

njem mestu nemške gimnazije v nenemških krajih; in to je uvaževanja in pomisleka vreden faktum! Navedeni poročevalec „Nove preše“, kateremu smo sicer zelo hvaležni, dasi je imel drug, nam sovražen smoter pred očmi, samo v tem ni prav postopal, da je sestavljal odstotke odličnjakov; prišel bi bil brezdvomno do veliko nepovoljnějšíh rezultatov vsaj za Gorico, ako bi bil sestavil odstotke propadlih dijakov. Poleg vsega tega pa treba še pomisliti, da Goriška gimnazija ne lovi dijakov, kakor n. pr. (mej nami govoreno) Goriška realka, in ne vzprejemlje v prvo šolo katerih koli pritepencev, ampak zanjo se novači najboljši material v izvrstno urejeni, z učiteljiščem spojeni vadnici, in kako in koliko se na tej vadnici stori za nemščino, gimnaziji na ljubo in resni izobrazbi na škodo, o tem bi vedeli povedati marsikatero trpko anekdoto vadniški učitelji, ki pripravljajo svoje učence za vzprejemni izpit in delajo krčevite napore, hoteč se rešiti blamaže, ki jim preti vsled pretiranih zahtev, ki se stavijo pri teh izpiti.

Očividno in dolgotrajno nepovoljni učni uspehi so pa vsakemu razsodnemu človeku in so navadno tudi v očeh višje oblasti testimonium paupertatis za dotični učiteljski zbor in njega vodstvo. Nam pa se tembolj učvrščuje to prepričanje, ker vemo, kako se je zadnje čase sistematično postopalo pri sestavljanju učiteljskega zbora Goriške gimnazije. Po časnikih in v antišambrah se je poudarjalo od naše strani pri vsaki vakaturi, da je na Goriški gimnaziji izza pokojnega I. Jenka izprašan jeden sam učitelj za slovenščino, in da ako le-ta oboli, mora zastati ves pouk v slovenščini. Vse prošnje in vsi opomini niso pomagali nič; za slovenščino je vse dobro. In res poučujejo sedaj že nekaj let slovenščino tudi neizprašanci. Razpisani filološki mesti pa sta dobila zapored Nemca, lani neki dr. Vrba (vključ slovanskemu imenu, vključ štiri desetim konkurentom in vključ temu, da on ni bil nikompetent!) in letos neki Tummler. A vedeti treba, da je bilo i lani i letos mej mnogobrojnimi prosilci i takih Slovencev, celo Slovencev domačinov (Goričanov), ki so bili poleg slovenščine izprašani tudi za klasično filologijo za celo gimnazijo.

Sedaj si pa mislite te mlade novoimenovane gospodiče, došle iz trdo nemških krajev, Nemce nacionalce od glave do pete — jeder Zoll ein Deutscher — ki se došedši v Gorico čudijo, kako so ljudje tako neumni in nazadnjaški, da ne znajo nič nemški, in tem gospodičem je poverjen najdražji naš zaklad, naša mladina; kaj pravim poverjena? Izročena na milost in nemilost! Pritisk, zlasti pri nemškem pouku postal je že tako neznosan, da je vzrojila celo pohlevna laško-konservativna „Eco“, uvidevši, da tako ne more več dalje, da ti gospodje uničujejo eksistencijo pridnim slovenskim in laškim mladencem zaradi — nemščine. Kar „Eco“ pripoveduje o učiteljevanju Vrbovem in njega prenapetih zahtevah v peti in šesti šoli, to je uprav grozno. Ko smo to čitali in zajedno uvažili, da je mož delal letos dopolnilni izpit iz germanistike, spomnili smo se Göthejevih besed o takovih učiteljih: „Oni, (taki učitelji) si pridobivajo svojo izobrazbo popolnoma na stroške svojih slušateljev, ker se ti ne poučujejo v tem, česar jim je prav za prav treba, ampak

videl, da so se posebno ciganke praznično oblekle ter igrale kolo, moški pa so legli po travi ter pili „mastiko“.

Ti cigani nimajo sicer nikakršnega veroizpovedanja, nego se največ ravna po Turkih in vender slave Ilijin-dan.

Razen praznikov, ki so v pratiki označeni rudeče ali pa debelo črno, najde se še več dnij, ki jih radi tega ali onega uzroka praznujejo; tako Vidovdan in še nekatere.

Praznik posebne vrste pa je „krstnoimendan.“ Le-ta praznik je po ustnem poročilu oni spominski dan, ko so se pradedje pokristijanili. Vsaka družina ima svoj krstnoimendan.

Svetnik, ki po koledarju pripada na ta dan, je hišni patron, družinski zaščitnik ter se v dotični družini najbolj slavi.

Kdo nehoté ne pomisli na Lare in Penate? V predvečer tega dne povabi hišni gospodar prijatelje in sosede na večerjo, na krstnoimendan sam pa je vsakomur hiša odprta, da pride častitat praznik.

Če te že o Božiču in Velikonoči gostoljubno vzprejmo, toliko bolj pa mil in drag gost si jim na ta praznik.

v tem, kar se učitelju vidi potrebno, da zase razpravlja.“*)

V našem slučaju bi bila pač dolžnost ravnateljeva in zatem nadzornikova, da bradata preognjivitega germanista, neizkušnega učitelja. No, kdor pozna поближе ta dva mogotca, se tega od njih ne bo nadejal. Prvi je sicer neznamen mošček, a poln baroknih in fiksnih, a poleg tega tudi velikonemških idej. Takemu možu je poverjena blaginja laške in slovenske mladine na gimnaziji Goriški!

*) „Sie (sc. dr. Vrba) erwerben ihre Bildung durchaus auf Unkosten der Zuhörer, weil diese nicht unterrichtet werden in dem, was sie eigentlich brauchen, sondern in dem, was der Lehrer für sich zu bearbeiten nötig findet.“ Dichtung und Wahrheit, Buch VI. (Löper, II. str. 33).

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VIII. velika skupščina

dné 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

(Oficijelno poročilo družbinega odbora.)

VII.

Izvestje tajništva slóve: Slavna skupščina! Velecenjene dame, častiti rojaki! 1. Zgodovina o razvoju slovenskega šolstva v deželah, koder bivajo Slovenci, spričuje skoro na vsakem listu, da je ono moralo hoditi po trnjevi poti, predno si je priborilo v domovini in pri sorodnih narodih tisti ugled, ki je posledica dobro uravnane šole, na zdravi katoliški in narodni — ali splošno na pedagogični podlagi. Če se ozremo po svoji domovini, žal, zapazimo, da te tu zaznamovane krepke podlage še pogreša naše šolstvo, — osobito ob periferiji našega ozemlja. Ondi še ne morejo prodreti pravi pedagogični principi, priznani od vseh šolnikov-strokovnjakov vseh kulturnih narodov, v ljudske šole, ker se jim ovira natorno pravo materinega učnega jezika; v take obmejne šole po našem ozemlju, kjer faktično — pošten tujec bi to komaj verjel — učitelj ne umeva učenca, otrok ne umeva vzgojitelja, ko ta ni zmožen slovenščine. (Res je!)

Slovenskim rodoljubom, gledajočim to nenaravno prikazen, je krvavelo srce in še krvavi; premišljevali so, kako bi bilo pomagati. Svetopisemski rek: „Množica se mi smili“ vzdramil je tudi njih; množica — slovenskih otrok, ki po obmejnih mestih, trgih in vaseh ginevajo za slovenstvo — se nam smili; za to smo sklenili taki zapuščeni mladeži, ki je zoper svojih starišev in svojo voljo v največji nevarnosti izneveriti se svojemu rodu, sami pomagati, dasi smo se zavedali ogromnih žrtev, ki jih bo zahteval ta vzvišeni smoter. Tako se je porodila, kakor veste čč. skupščinarji, šolska družba sv. Cirila in Metoda. Njej velja svetopisemski klic: „Poberite kosce, da konca ne vzamejo!“ — o, ne samo kosce, nego trume slovenskih otrok zberite in pošljite v svoje slovenske šole, povsod, kjer so oni le pastorki, mej inorodnimi otroci v drugojezičnih šolah.

Je-li se je pa naša družba odzvala tej srčni želji vseh pravih domoljubov in domoljubkinj? (Je!) Je-li vodstvo, katero danes že osmič v svoji prvotni celoti stopa pred Vas, čč. skupščinarji in družbeniki, prav pojnilo ter izvrševalo svoj nalog: je-li opravdalo zaupanje, katero ste mu tekom let poverili? (Je! je!) Je-li ono v zmislu družbinih pravil res pospeševalo pri nas katoliško narodno šolstvo? (Je, vzorno!)

Vodstvenemu izvestitelju je čast, vse to nekoliko pojasniti ter družbo pokazati, kakoršna je, kar mu je z ozirom na odmerjeni čas mogoče storiti le v glavnih potezah; čč. skupščinskim zastopnikom pa je prostost in dolžnost soditi o družbinem delovanju.

Vodstveneseje.

1.) Leto za letom raste ugled naše družbe, to spričujejo mej drugimi skupščinske slavnosti, ki so po zatrlju naših časnikov postale pravi narodni prazniki. (Istina!) Tako je tudi lanska skupščina dné 21. julija v Postojini vsled požrtvovalnosti ondotnih narodnih društev in posamnih rodoljubov tako lepo uspela, da je vsem udeležnikom ostala v najprijetnejšem spominu. (Slava jim!) Poročilo o njej itak najdete v družbinem Vestniku VI. Tedaj je bila v vodstvu zopet potrjena izstopivša tretjina odbornikov, ki so se sešli k jednajstim sejama, da rešijo družbine zadeve.

Prva te upravne dóbe ali LIX. seja je bila dne 5. avgusta 1892, v kateri se je vodstvo konstituiralo kakor prejšnja leta; le v ožji odbor v zmislu § 18. glavnih pravil se je mesto člana Ivana Hribarja radi njegovih pogostnih odsotnostij v službenih zadevah

privzel vodstveni ud dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški. LX. seja dné 24. avgusta je bil sestanek ožjega odbora. LXI. dné 30. avgusta. LXII. 26. oktobra. LXIII. 23. novembra 1892. LXIV. 4. januarja 1893. LXV. 8. februarja. LXVI. 1. marcija. LXVII. 20. aprila. LXVIII. 30. junija in LXIX. pa 5. julija na blagdan družbinih sv. zavetnikov. Kaj se je obravnavalo in kako ukrepalo, razvidno bo vsaj deloma iz naslednjih podatkov.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Petnajstletnica grofa Taaffe.

V soboto je grof Taaffe praznoval petnajstletnico svojega vladanja in skoro vsi listi so porabili to priliko, da napišejo kak slavospev na tega državnika. Mi tega ne moremo storiti. Ko je grof Taaffe prevzel vlado, obetal je izvedenje ravnopravnosti, narodne in jezikovne, in avstrijski Slovani so ga pozdravljali kakor nekakega osvoboditelja, a v prestolnem ragovoru se je tedaj celo obečalo, da bo Avstrija zavetišče vseh narodov. Zgodilo se seveda ni nič. Avstrijski Slovani so sicer verjeli tem obljubam in se dali od vlade izkoristiti v njene namene, toda narodna in jezikovna ravnopravnost se ni izvedla, nego kaže se, kakor da je vlada imela iz vsega začetka namen, državo samo „administrirati“. Ministri se v vseh ozirih drže načel nemške stranke in le zato, ker niso kot levičarji kompromitirani, zamorejo vzdržati fiscijsko, da vladajo nad strankami. Nemci s tem niso zadovoljni, in šele te dni čitali smo v Monakovski „Allg. Zeitung“ senzačni dopis iz Avstrije, v katerem se je mej drugim pisalo — „avstrijski Nemci si bodo na vsak način zagotovili svojo samostalnost, a za nobeno ceno vzvezi sto monarhijo; že sedaj bi bil Andrej Hofer v Avstriji povsem nemogoč.“ Te doslovno preložene besede svedočijo najbolje, kako je mišljenje avstrijskih Nemcev. „Münc. Allg. Ztg.“ je jeden najodličnejših nemških listov, ima ozke zveze z levičarji in njih „presbureau“ jo zalaga z dopisi. Karakteristično za uspeh Taaffeove politike je vsekakor, da Nemci o petnajstletnici Taaffeovi napovedujejo skoro formelno veleizdajstvo.

Javni napisi.

Vprašanje o javnih napisih postalo je tako pereče, da je nujno potrebno principiijelne rešitve. Ta bi se lahko dobila, saj je že skoro leto dnij tega, kar je Ljubljanski občinski svet v tej stvari podal pritožbo na upravno sodišče, katero je pa iz povsem nerazumljivih razlogov doslej še ni rešilo, dasi je že davno potekel v to določeni rok. Na Moravi in na Češkem se je sedaj začelo mogočno gibanje, da to, kar velja za Ljubljano in za Prago, obvelja tudi v nemškočeških mestih, kjer sedaj vlada prusjaška netoleranca. Praškemu namestništvu se pa seveda prav nič ne mudi, aplicirati čl. 19. tuji tam, kjer se je kršil na troške Slovanov. Slovani smo najbrž le državljani druge vrste, dobri za plačevanje davkov in za „kanonenfutter“, za drugega pa nič. Karakteristično je tudi, da so se levičarski in oficijozni novinarji že sešli in dogovorili, kako jim je braniti ravnopravnost v Pragi in nemške predpravice v drugih mestih. Dunsjski oficijozni „Fremdenblatt“ priobčil je članek, v katerem skuša dokazati, da v nemških mestih ne velja to isto, kar velja v Pragi ter poudarja z nekim zadoščanjem, da bo vlada dovolila uvedenje dvojezičnih napisov samo ondu, kjer je to potrebno. Ta zvijačna logika dokazuje najbolje, v kako zagato je zašla vlada. Te dni je „Deutsche Zeitung“ izrekla strah, da bi štajerski Slovenci utegnili, sklicevaje se na argumente, s katerimi je Praško namestništvo utemeljilo svojo naredbo, zahtevati, da se napravijo tudi v Gradci dvojezični napisi. Tako zahtevanje bi bilo samo naravno in upravičeno in mi bi je pozdravili z največjim veseljem. Gradec je glavno mesto dežele, v kateri prebiva pol milijona Slovencev, vrh tega je blizu jezikovne meje mej Slovenci in Nemci, a tudi v mestu samem živi več tisoč Slovencev. Želeti bi bilo, da se štajerski Slovenci potegnejo za svoje pravo tako gledé Gradca, kakor gledé Celja, Maribora itd., a tudi primorski Slovenci naj bi se energično oglasili.

Vnanje države.

Srbska ministerska zatožba.

V sobotni seji narodne skupščine predložil je preiskovalni odsek svoje poročilo gledé ministerske zatožbe in skupščina je sklenila, povabiti zatožene ministre na dan 15. t. m. k razpravi o zatožnem predlogu. Tudi nekateri radikalci so za to, da bi se vsa stvar opustila, toda večina boče na vsak način uničiti vsaj Ribarac, bivšega ministra notranjih rečij. Zategadelj ni dvomiti, da obvelja zatožni predlog. Ribarac je bil nekoč navaden pisar pri sodišču v Belem gradu. Radi nekih nerednostij je bil odpuščen ter je za nekaj časa izginil iz Belega grada, pred nekaterimi leti pa se zopet vrnil in se etabliral kot advokat. Kot minister je Ribarac postopal kakor

Dalje v prilogi.

kak paša. Desna roka njegova je bil neki Madjar Szakach, ki je bil svoj čas v Novem Sadu, kakor je dognala preiskovalna komisija, radi goljufije obsojen na 6 mesecev zapora. Ta človek je bil prefekt in je sedaj odvetnik v Požarevcu. R. barac upa, vzlic temu, da nima ni jednega prijatelja, da se bo rešil zatožbe. Posrečilo se mu je, doprinesiti nekake dokaze, da v Gorici ni vlada ničesar zakrivila, nego da je zapovednik dotičnega vojaškega oddelka iz svoje inicijative ukazal streljati na ljudstvo.

Socijalistični shod v Curihu.

Kongres zmernih socijalistov se je srečno razšel. V zadnji seji so bile vbarne debate o vprašanju, ali naj se socijalisti udeležijo volitev in parlamentarnega delovanja, ali ne. Radikalni elementi so se silno poganjali, naj se socijalisti ne udeležijo kot revolucionarna stranka ni volitev ni parlamentarnega dela, a večina se je izrekla za udeležbo, prepustivši stranki v posamnih deželah, da si sama določi način, kako izvršiti ta sklep. Vzprejel se je tudi dodaten predlog, naj se v vseh državah začne takoj energična agitacija za splošno volilsko pravo. H koncu so nasvetovali angleški socijalisti, naj se prihodnje leto vrši kongres v Londonu, kar je obveljalo. S tem se je zaključil kongres. Kot kuriozum bodi še omenjeno, da se je tudi neki socijalist iz Hrvatske udeležil shoda in pripovedoval o napredku socijalistične ideje na Hrvatskem.

Rudarski štrajk na Angleškem.

Angleški premogarji štrajkajo že nekaj tednov. Delavci in lastniki premogokopov imajo silno škodo, a vzlic temu ne mara nihče odnehati. Red in mir še ni bil nikjer kaljen in nadejati se je, da se to tudi v prihodnje ne bo zgodilo. Vodja angleških premogarjev, Woods, je izjavil, da ne bo neredov, ako se vlada ne bo postavila popolnoma na stran kapitalistov, kakor se je to zgodilo o drugih prilikah. Cena premoga rase od dné do dné in mnoge tovarne so že ustavile delo. Tudi v Škotski in v Yorkshiru je nastal štrajk in kar nič ni upanja, da bi se nasprotstva kmalu poravnala.

Dopisi.

Iz Chicage, konec julija. [Izv. dop.] (Svetovna razstava v Chicagu.) Ako bi primerjali našo svetovno razstavo Pariški in drugim, reči bi morali, da se ne odlikuje po novih posebnostih; ali temu je kriva le okolnost, da so se poslednja desetletja razstave tako hitro druga za drugo vrstile, da človeški um niti ni mogel najti časa, da bi stvarjal obilo in izrednih, do sedaj še na nobeni razstavi razstavljenih umotvorov, s kojimi bi se mogla Chicaška svetovna razstava posebno ponašati. Pač pa se mora priznati, da je ta razstava velikanska in zanimiva, Američanom nekaj, česar ni vsak dan videti. Zato jo tudi ameriško ljudstvo prav pridno pohaja. Do sedaj še ni minul dan (razua nedelj), da ne bi imela razstava od 80 do 100 tisoč in še več obiskovalcev.

Poudarjal sem: razven nedelj! Morda niso vsem rojakom v mili stari domovini tukajšnji odnošaji do dobra znani, zato zmatram za potrebno, da stvar malo natančneje pojasnim.

Še prej, pred 1. majem l. l., ko se je imela razstava slovesno otvoriti, so napeli zagrizeni prohibicionisti in drugi tesnosrčni fanatiki vse svoje sile, da bi ostala razstava ob nedeljah zatvorjena, češ, drugače bi se Bog žalil — — — S tem bi pa bila delavcem pot v razstavo zaprta, kajti umevno je samo o sebi, da ubogemu trpinu ne dopuščajo sredstva, da bi delo zanemarjal in ogledoval razstavo ob delavnikih. Komisija je sicer določila, da naj bo razstava ob nedeljah otvorenja, a i to ni mnogo pomagalo, ker so si fanatiki iz zadrege drugače pomagali. Zagnili so svoje izstavljene produkte s platnom, tako, da ubožnejše ljudstvo, ki je prihajalo ob nedeljah, ta dan, ki mu je jedini prost v zabavo, ni moglo ničesar videti in se ničesar naučiti. Sedaj je razstava ob nedeljah zaprta vsled česar je na tisoče tu živčih ljudij ne bode videlo. Mi dvomimo, da bi Bogu dopadala taka hinavska pobožnost — kapitalistov, ki seveda vsak dan lahko praznujejo — nedeljo.

Razstava se razprostira na južni strani mesta Chicage ob Michiganskem jezeru. Palače so jako ukusno izdelane in lepo razvrščene po širnem prostoru. Mej njimi se vijo rečice, ki so nalašč iz michiganskega jezera napeljane, lepe, gladke ceste, ob katerih je nastavljeno polno klopij, ki prav dobro služijo že utrujenim gledalcem, zlasti one po senčnatih drevoredih ali bolje malih parkih. Da bi hotel razstavo natančno opisati, mogel bi spisati celo knjigo; k temu bi trebalo mnogo časa, še več pa ogledovanja. Tach, ki bi bili tej nalogi povsem kos, mislim ne bo mnogo v razstavi.

Bil sem že par poti v razstavi, žuril sem se s svojo radovednostjo, kar se je le dalo; videl sem mnogo ali bolje rečeno, malo, ker je prevelikanska. Že nekatere posamne palače so tako velike in razstavljene produkti tako zanimivi, da bi trebal človek samo za jedno tako več dni, ako bi si jo hotel do dobra ogledati, in razstavljeno pošteno oceniti. Posebno mi je omeniti umetniška dela iz Francoške, katera so tako zanimiva, da se od njih kar ločiti ne moreš, katerih je pa tudi tolika obilica, da je treba samo zanj velikanske palače. To še ni vse, duh tvoj hrepeni po slovanskih delih. Žal da imajo slovanski izstavljenci svoje produkcije preveč raztresene. Tu mi je navesti pred vsem ruske izstavljence, kateri imajo v industrijalni palači cel svoj oddelek v katerem se zlasti ponašajo s svojo produkcijo: tkanin, zvonov, glasovirjev in še več drugih zanimivosti. Napisal ruskim izstavljencem so izključno ruski. Avstrija je v primeri drugim državam jako slabo zastopana na razstavi in moglo bi se reči, da je avstrijski oddelek berač o malovreden, ko bi se ne bilo češke razstavljence prisililo, da so se morali pridružiti Dunajskim in ogerskim židom. Tu na razstavi se vidi, da je samo in jedino češki oddelek, ki dela čast državi, brez njega bi bila Avstrija zastopana tako kakor Kongo-država. Največjo pozornost obuja češki porcelan, steklo, umetniške slike i. t. d. Čehi tudi niso pozabili svojega narodnega poklica, pri čeških izstavljencih se blišči povsod na prvem mestu češki naspi. Vsa čast jim!

Moj dopis bi se preveč razširil, ko bi hotel podrobneje govoriti o slovanskih izdelkih na tukajšnji razstavi, tudi mi ni moč, ker sem jo še premalo ogledal, kakor sem že s početka naglašal. Ako mi bo moč, še drugi pot kaj več.

H konci mi je še omeniti dan 4. julija. Ta dan je že sploh velik praznik Američanom, spominjajo se slovesno dne, ko so se odkrižali popolnoma davka, ki so ga prej plačevali Angleški, ter postali tako popolnoma samostojni. Letos pa so proslavljali ta dan še sijajneje in tudi v razstavi. V razstavi se je vrstilo mnogo govorov, vse je bilo sijajno okrašeno in na večer umetalni ogenj ob jezeru. Obiskalo je razstavo samo tega dne 274.917 gostov, a vender ni bilo nobene posebne gaječe, iz česar lahko sklepa blagovoljni čitatelj, kolikošna je svetovna razstava v Chicagu. — c

Tridesetletnica narodne čitalnice v Kranji

dné 13. avgusta t. l.

Včerajšnji dan bil je zopet narodni praznik za krasno našo gorenjsko stran. Še le nekaj tednov je minulo, kar je praznoval prijazni Kamnik petindvajsetletnico svoje narodne čitalnice na prav slovesen način, včeraj pa se je odel starodavni Kranj v praznično krilo, da proslavi tridesetletnico svoje narodne čitalnice, jedne izmej najstarejših mej čitalnicami slovenskimi. V središči ponosne naše Gorenjske pokazalo se je včeraj sijajno, da se niso zaostajali trudili močje, ki so ustanovljali čitalnice, ta ogušiča narodne zavednosti in prosvete. Tridesetletnica čitalnice Kranjske bila je pravi tabor slovenski, toliko prihitelo je društev in naroda iz vseh krajev slovenske domovine. Številu letošnjih večjih narodnih slavnostij pridružila se je tudi Kranjska in jih tako rekoč zaključila prav sijajno. Narodna navdušenost, ki se je včeraj kazala pri vsaki priliki, bila nam je vesel dokaz, kako probujen je naš narod na Gorenjskem. V najlepši slogi videli smo poleg vrlih meščanov zastopnike krepkega našega kmetškega ljudstva, odposlance kmetijskih brainih društev in mnogo prostega naroda, ki je z največjim zanimanjem se udeleževal vse slavnosti. Zastopani so bila vsi stanovi, le jednega, ki je nekaj stal tudi ob zibelkah naših narodnih čitalnic — njega ni bilo tudi včeraj!

Ker je slavnostni odbor izdal izborni in marljivo sestavljeno knjžico, v kateri nam g. Božidar Vodušek obširno pripoveduje tridesetletno zgodovino čitalnice Kranjske in ker se je ta slavnostna knjžica prodajala in se še more dobiti pri čitalniškem odboru, smemo se tu sklicati na njo. Omenimo le toliko, da so ustanovitelji Kranjske čitalnice bili gg. Konrad Pleiweiss, tedanji mestni župan Konrad Loker, sedanji Kranjski župan Karol Šavnik, Matej Pirc in gospa Katarina Florijan, katerih pozivu se je odzvalo 71 rodoljubov. Pravila čitalnice bila so potrjena dné 16. decembra 1862 l.; osnivalni zbor pa se je vršil dne 29. januarja 1863 l.

Prvi predsednik bil je g. Matej Pirc. Prva beseda bila je dné 8. februarja. Kumovali so čitalnici Kranjski oče slovenskega naroda dr. Janez Bleiweiss, pesnik dr. Lovro Tomčan, mej prve častne člane pa šteje Kranjska čitalnica diko jugoslovanško prevzvišenega biskupa Strossmayera. Slovesno besedo priredila je dné 16. avgusta istega leta v sedanjih prostorih, v katerih je delovala — izvzemši kratek presledek — ves čas svojega obstanka, kakor nam to obširno popisuje slavnostna knjžica. Koliko veselih, koliko krasnih trenutkov v tej dolgi vrsti let! Že l. 1866 razpadla je nemška kazina in le neki „leseverein“ životaril je na njenih razvalinah. Krepko gojila je čitalnica ves čas slovensko petje pod vodstvom g. Labainerja in posebno uspešno tudi slovenske gledališke predstave, za katere si je pridobil izrednih zaslug g. prof. Ivan Franke, katerega po njegovem odhodu nadomeščata g. Cr. Pirc in A. Drukar. Tudi „godbeni klub“ deloval je prav uspešno v zadnjem času. L. 1891 izgubila je čitalnica svojega prvega predsednika g. Mat. Pirca. Našla pa mu je izbornega naslednika v g. notarju V. Globočniku, sedanjem predsedniku, ki je z vrlim odborom priredil prekrasno včerajšnje slavnost, katera je rodoljubnim prebivalcem Kranjskega mesta pokazala, kako žive simpatije ima za njih vsa širna Slovenija.

Bilo je pravo taborovanje, kakor smo že rekli, ki se je včeraj vršilo v prestolnici gorenjski. Kakor pri vsaki narodni slavnosti, dala je tudi pri tej Ljubljana na stotine udeležencev, ki so se odpeljali z opoludanskim vlakom, mej njimi okolu 70 Sokolov v društveni obleki. Vse je bilo na nogah, ko so korakali Sokoli z novo fanfaro trobentačev proti kolodvoru, kjer je zavladala skoro prava gneča. Ko je vlak dospel do Škofje Loke, kjer so gromeli topiči, bil je že tako poln, da niti ni bilo več prostora za Loške čitalnice člane, ki so se nekoliko minut pozneje morali odpeljati z drugim vlakom. Na Kranjskem kolodvoru čakala so že vsa društva, ki so tekem jutra došla od raznih strani in katera je bil poprej ob 1/2 12. uri dopoludne pozdravil na stari pošti s toplimi besedami predsednik g. notar Globočnik. Bila so to večinoma društva iz gorenje strani, iz Radovljice, Bleda, Trziča, Gorij, Šenčurja itd. Vsa društva z domačimi in slavnostnim odborom z Domžalsko godbo na čelu so potem odkorakala na kolodvor, kjer je bil slavni vzprejem z Ljubljanskim vlakom došlih gostov. Predsednik g. notar Globočnik pozdravil je z prav krepkimi besedami goste iz Ljubljane in vseh družih slovenskih krajev došle ter jim zaklical prisrčni: Dobro došli! Živili! Gpdč. Saj je v i č e v a izročila je sokolski zastavi darilo Kranjskih dam, trobojen trak, in okitila zastavo z lipovim vencem, na kar se je zahvalil narodnim damam Kranjskim starosta Sokola g. Hribar v prav lepih besedah razlagajoč pomen narodnih barv. Gospodičine so potem okitile vse društvene zastave z lipovimi venci. Pri vsakem posamičnem govoru orili so krepki Živio in Nazdar klici, posebno narodnim damam Kranjskim. Potem razvrstil se je slavnostni spreved in se pomikal z godbo na čelu počasi proti mestu. Zastopana so bila v sprevedu ali korporativno ali po odposlanstvih nastopna društva z desetimi zastavami: „Ljubljanski Sokol“, akademična društva: „Sava“, „Slovenija“, „Triglav“, bralna društva na Bledu in v Gorjah, čitalnice v Idriji, Kamniku, Ljubljani, Podragi in Ptuji, pevsko društvo „Ljubljana“, „Slovensko planinsko društvo“, pevsko društvo „Triglav“ v Radovljici, bralno društvo v Šenčurji, čitalnici v Škofji Loki in v Trstu, slov. bralno društvo v Trziči, čitalnici v Šiški in na Vrhniki, gasilna društva na Bledu, v Radovljici in v Kranji, slov. bralno društvo v Kranji in zadnja kot prirediteljica slavnosti čitalnica v Kranji. V tem redu došel je spreved do stare pošte, kjer je bil postavljen slavolok iz mlajev in zelenja z napisom: „Slovenski Kranj, Slovencem!“ in na drugi strani „Preširen budi, Preširen nas vodi“. Tu pričele so se prave ovacije, iz vseh oken usipala se je prava ploha cvetk na goste, ki so navdušeno odzdravljali. Ljubeznive Kranjske dame so morale kar cele vrtove opustošiti, tako intenzivno so bombardirale spreved s cvetjem in šopki. Hiše bile so vse krasno nakičene z mnogimi narodnimi in cesarskimi zastavami. Bil je impozanten pogled na slikovito bujno podobo. Pred mestno hišo vstavljal se je spreved in je pozdravil g. župan Šavnik vse goste. Prišli ste, rekel je

iz vseh krajev slaviti ne samo čitalnico našo, nego tudi spomin velikana pesnika Preširna, ki je v proškem duhu videl in pel „da se vremena Slovencem bodo razjasnila“ in pesnika Jenka, ki je budil naš rod, kličeč „Naprej zastava slave!“ Obeh smrtni ostanki počivajo na našem pokopališču in njima položili bodemo danes venec na grobe. Da ste prihтели slaviti dan tridesetletnica naše čitalnice za to Vam srčna hvala in Živili! Gdčna Šavnikova izročila je potem s primernim govorom zastavi Kranjske čitalnice krasen srebrn lovorvenec in se je podal po končanib pozdravib ves spreved v čitalnico.

Banketa udeležilo se je okolu 200 gostov in so bile posebne tudi dame, katerih krasen venec je dičil omizje. Prvo zdravico napil je predsednik g. notar Globočnik, spominjajoč se ustanoviteljev čitalnice in njenega delovanja, presvetljemu cesarju, na kar je vojaška godba, ki je svirala pri banketu, zaigrala cesarsko himno, katero so vsi poslušali stoji. Dalje je pozdravil vsa društva, g. župana Šavnika, drž. posl. g. Kušarja, dež. poslanec gg. ces. svetnika Murnika, vit. dr. Bleiweisa, dr. Tavčarja, Hribarja in Lenarčiča, g. prof. Spiro Brusino in druge goste iz Hrvatskeprofesora g. Maksimilijana Osipoviča Fišera iz Moskve, arhitekta g. Antonina Balšaneke iz Prage, koroške in štajerske rodoljube, predsednika Ptujске čitalnice g. Gregoriča, posebno pa krasni spol v tako lepem broju zastopan. Vitez dr. Bleiweis, omenjajoč Kamniško in Kranjsko slavnost kot dokaz, kako zavedno je ljudstvo in ozigosajoč izvestao kroge, katerim je narodnost deveta briga, napije zavednemu narodnemu meščanstvu. G. Ciril Pirc nazdravlja Ljubljanski čitalnici, materi vseh drugih in nje predsedniku dr. vitezu Bleiweisu ter protestuje proti prepovedi, da bi se ne smelo govoriti na grobu našega največjega pesnika. Župan gospod Šavnik ozirajoč se na skromni začetek čitalnice in toliko številu odličnih gostov pri današnji slavnosti nazdravi Sokolu kot pionirju narodnega napredka in njega starosti Hribarju, na kar odzdravi poslednji poudarjajoč veliko važnost narodnega meščanstva, kot trdnjave proti navalom tujstva. In mej kranjskimi mesti zavzema Kranj odlično mesto, zatorej kliče Slava odločnemu meščanstvu Kranjskemu in njega načelniku županu g. Šavniku. Vsi govori bili so vzprejeti naudušeno. Profesor Maksimilijan Osipovič Fišer iz Moskve, ki že četrto leto prihaja na naš divni Bled, pozdravi čitalnico Kranjsko kot središče kulture. Narod, ki ljubi knjigo, zasluži svobodo, zatorej kliče: mnogaja leta živi čitalnica, vzajemnost slovenska in vsi Slovenci! Arhitekt g. Ant. Balšanek iz Prage napije bodočnosti Slovanov kot sinovom „jedne matky“. Oba govora slovenskih dveh gostov bila sta burno vzprejeta. Konečno napil je še dr. Arko imenom Škofjeloške čitalnice Kranjski čitalnici in se je zaključil oficijelni del banketa.

Telovadba, ki se je potem vršila na velikem trgu pred mestno hišo, privabila je toliko občinstva, da je bil trg daleč na okrog poln gledalcev. Produkcije naših vrlh Sokolov so znane in tudi včeraj pokazali so zopet, da imajo „zdravu mišicu in srce junačko“. Poleg raznih vaj na drogu in na bradli izvajali so tudi nekoliko upravo vratolomnih skupin. Vse vaje vzbujale so živahno odobravanje in občudovanje občinstva, ki je burno izražalo zadovoljnost.

Po telovadbi odkorakala so vsa društva z zastavami na pokopališče, da polože vence na groba tam počivajočih pesnikov Preširna in Simona Jenka. V sled žalostne prepovedi ordinarijata ni se smelo govoriti na pokopališču, kar je naznanil predsednik Kranjske čitalnice Pevci „Ljubljane“ zapeli so „Nad zvezdami“ in položil se je venec na grob neumrlega Preširna. Potem pa je stopil pred grob g. notar Piantan iz Ljubljane in rekoč, da bi bili podel narod, ki ne bi zaslužil, da živimo, če bi se na tem svetem mestu z besedo ne spominjali dveh velikanih pesnikov, ki sta vse svoje življenje delala za napredek naroda, zakliče Slava spominu Preširna in Jenka. Tisočerni gromoviti Slava-klici pričali so, kako iz srca so bile govorjene te besede vsem navzočim. Čul se je marsikak piker komentar. Na Jenkovem grobu zapeli so pevci „Molitev“ in mogočno se je razlegalo čez grobišča „Ti, ki si nas stvaril, kakor listja, trave — čuj nas večni Bog!“ Potem so društva odšla v najlepšem redu, kakor so bila došla.

Predzadnja točka slavnosti bil je slavnostni koncert, ki se je izvajal povsem izborno. Žal, da

nam tesnoba prostora ne dopušča govoriti obširneje. Najbolj zanimalo nas je petje domačega mešanega zbora pod vodstvom g. Šavnika ml., ki je pel Foersterjevo „Naše gore“ in Nedvčedov vedao aveži „Nazaj v planinski raj“. Prva skladba morala se je ponoviti vsled burnega aplavza in tudi drugo želeli smo čuti še jedenkrat, kar se pa ni moglo zgoditi zaradi pozne ure. Izborni slavnostni govor g. dra. Tavčarja, po katerem ploskanju ni bilo konca ni kraja, priobčimo doslovno v bodoči številki. Pevsko društvo „Ljubljana“ sodelovalo je iz prijaznosti in pelo več zborov in četverspevov ter si pridobilo glasno in živahno pohvalo, g. Pavšek pa je pel z zborom Ipavčevo krasno „Naša Zvezda“ s prav lepim čutom in na splošno zadovoljnost. Vojaška godba pa je izpolnila ostale številke programa ter bila prav radodarna z dodatki slovenskih skladb.

Eleganten in dobro obiskan ples, ki se je začel še le pozno, zaključil je slavnost in se je še živahno plesalo, ko je „Sokol“ in mnogo drugih gostov že odšlo z vlakom, ki se je odpeljal ob 11. uri. Mej živahnimi Živio-klici poslovili smo se od vrlh Kranjčanov, dan pa, ki smo ga preživeli včeraj mej njimi, ostane nam vsem v nepozabnem spominu. — i.

Domače stvari.

(Osobne vesti.) Iz Kobarida se nam brzojavlja dne 13. t. m.: V današnji seji je Kobariško starešinstvo jednoglasnim sklepom imenovala gosp. Ignacija Gruntarja za zasluge častnim članom Kobariške županije. — Začasni glavni učitelj na učiteljsišču v Kopru, okrajni šolski nadzornik g. Jos. Kožuh, je imenovan stalnim glavnim učiteljem na sedanjem mestu. — Avskultant v Gorici gosp. dr. Anton Povšič je premeščen v Rovinj.

(Pri nas in drugje.) Kot kuriozum poroča se nam iz Celja, da je plapolala tam včeraj raz visok mlaj na c. in kr. vojaškem vežbališču tista črno-rudeče-zlata pangermanska zastava, katero je pred kratkim ministerstvo notranjih zadev prepovedalo kot znak nelojalnosti. Slavila se je namreč v Celji v senci te zastave slavnost tamošnjega ognjegasnega društva ter je svirala godba c. in kr. 87. pešpolka. Pri nas pa se na privatni zemlji prepovedujejo narodnim društvom nedolžne slovenske pesmi. Altri paesi, altri costumi.

(„Agramer Tagblatt“) priobčil je v soboto daljši dopis iz Ljubljane, v katerem je govor o Novomeškem katoliškem shodu in o nekih nemških žurnalistih Ljubljanskih, imenoma o prof. Wallerju, učitelju Simi, učitelju Schmidtju in hranilničnem pisarju Dzinskem.

(Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: V Ljutomeru darovali so 35 kron po tamošnji podružnici nastopne rodoljubkinje in rodoljubi: po 2 kroni: gospa Sršen, gdčna Schneider, po 1 krono: gospa Šlamberger, gospodične: Erjavec, Kavčič, Kupljen, Razlag, Robek, Smodiš, Turman. Gospodje: Caherl, Čagran, Erjavec, Freuensfeld, Ivančič, I. Karba, M. Karba, dr. Lebar, Misja, Mursa, Novak, Pajtlar, Pušenjak, dr. Rakež, Sever, Sršen, Schneider, Šlamberger, Vavpotič, Volovec, Vršič, Wenig, Žargaj. — Iz Št. Petra na Krasu poslala je „Neimenovana“ 10 kron od dobljene stave. — Skupaj smo vzprejeli danes 45 kron, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubne darovalke in darovalci in njih nasledniki!

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela nastopne darove: Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ je izročilo 2868 kron, nabranih od dne 29. maja do 12. julija in izkazanih v 121.—157. številki. (Vsega skup nabral je „Slov. Narod“ do tega dne 3039 kron. Op. uredništva.) Šentjaskobsko-Trnovska ženska podružnica v Ljubljani nam je poslala 350 gld. 89 kr. t. j. znesek veselice dne 18. rožnika in darovane prve krone z željo, da se vpiše trikrat kot pokroviteljica. Lep vzgled požrtvovalnega domoljubja, v katerem se odlikujejo tudi Postojinske, Tržaške in vedno delavne Litijske Slovenke! Za Postojinsko žensko podružnico nam je poslala g. Josipina Kraigher 214 gld. in sicer 100 gld. pokroviteljine in 114 udnine, za Tržaško žensko podružnico nam je izročila g. Ljudmila Mankoč 170 gld. in sicer 100 pokroviteljine in 70 gld. udnine in že četrto pokroviteljino so po-

slale Litijske in Šmartinske Slovenke, katere zastopa kot četrta pokroviteljica g. Ivana Knašič. In tudi Šentjaskobakimi: poslale so 100 gld., da se vpiše njih podružnica za pokroviteljico. — Pokrovitelji z zneskom 200 kron so postali: Čč. gg. Goriški bogoslovci l. 1892./93., g. Fran Jurca, veletržec v Postojini, in „Novomeški samci“. — Predsednik podružnice Zatičina — Višnja Gora — Št. Vid, g. notar Pirnat nam je poslal kot podružničen donesek 100 gld. — Za Sežansko podružnico nam je poslala g. Mici Mahorčičeva 97 gld.; prve krone pa so darovali v Sežani: Franja Gulič, Nežika Štolfa, Nežika Pitamic, Zinka Širca, Mici Mahorčičeva, Kosovel, Kaate, Rajmund Mahorčič, Kanobl, Dettoni, Hren, Mankoč, dr. Ribaf, Gerbec, Batistig, Leban, rodoljub, idealist, narodna žena po 1 kr., Marija Pregl, Pavlina Resman, Hrašovec, dr. Oster-tag po 2 kr., puščica v gostilni Jožefa Štolfa 3 gld. 40 kr., v kavarni Dolenčevi 7 gld. 65 kr., pri družini Mahorčičevi 6 gld. 17 kr., vesela družba v Divači 14 kr., vesela družba v Sežani 12 kr. — Prvomestnik Litijske podružnice, č. g. Jernej Zupancič nam je poslal 90 gld. — Društvo učiteljev v Kamniškem okraju je pristopilo družbi kot pokrovitelj; doplačalo je namreč 66 gld. k lani v ta namen poslanim 34 gld. — Šišenska podružnica nam je izročila kronin dar 130 kr. kot dohodek veselice na Kozlerjevem vrtu. — Uredništvo „Mira“ nam je izročilo 115 kron, izkazanih v 15.—19. št. (Vsega vkup je dosedaj nabral „Mir“ 365 kron!)

(VI. shod zaveze gasilnih društev kranjskih) vršil se je včeraj, dne 13. avgusta t. l. dopoldne v mestni dvorani Ljubljanski, z nastopnim dnevnim redom: 1. Pregled pooblastil. 2. Poročilo o poslovni dobi. 3. Poročilo o blagajničnem stanju. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Sklepanje o načrtu novega občnega službenega reda za gasilna društva na Kranjskem. 6. Volitev in določitev kraja za prihodnji shod zavezi gasilnih društev kranjskih in 7.) Posebni navsveti. — Shodu je predsedoval načelnik gasilnega društva Ljubljanskega, g. Eran Doberlet, kot zastopnik dež. odbora pa se ga je udeležil gospod cesarski svetnik Murnik. Iz poročila o odborovem delovanju povzamemo, da je bilo v minolem društvenem letu 5 odborovih sej, v katerih se je rešilo 297 različnih ulog. Mej 69 kranjskimi gasilnimi društvi pristopilo je doslej zavezi 48 društev. Vprašanje o jednaki uniformi vseh gasilnih društev avstrijskih in o jednotem vežbeniku je bilo rešeno na obč. shodu gasilcev v Inomostu. V kratkem izide službovnik in vežbovnik za društva s slovenskim velevanjem. Zaveza je imela v minolem društvenem letu 1334 gld. 32 kr. dohodkov in 566 gld. 72 kr. stroškov. Prthodnji shod „Zaveze“ bo zopet v Ljubljani.

(Pevskega društva „Ljubljana“ vrtna veselica) vrši se jutri v torek pri „Virantu“ brez sodelovanja godbe in vsled tega brez vstopnine.

(Umrli) je včeraj popoldne v Borovnici posestnik in trgovec g. Josip Keržič v najlepši moški dobi. Bil je, odkar se je zavedal, vnet narodnjak, ki je rad podpiral narodno stvar in zlasti tudi napredek. Dasi mladega izvolila je občina svojim drugim svetovalcem in mu tako dokazala zaupanje, katero je splošno užival. Pogreb bode jutri popoldne. Bodi mu zemljica lahka!

(Blagoslovljenje društvene zastave.) Dne 26. in 27. avgusta vršila se bode v Idriji izredno lepa slavnost blagoslovljenja zastave mestnega prostovoljnega gasilnega društva. Odbor ukrenil je vse potrebno, da bode slavnost sijajna. V posebno čast šteti si mora društvo, da je preblagorodna gospa Plamenikova, soproga c. kr. rudniškega nadsvetnika, prevzela pokroviteljstvo kot kumica. Omeniti moramo še, da bode zastava izdelana v atelieju gospe Hlavke, znane umetnice v Ljubljani. Ker je gasilno društvo jedno najbolj narodnih društev na Kranjskem in ker ima izključno slovensko komando, nadajamo se, da je počaste slavna društva slovenska v kolikor mogoče mnogobrojnem številu. Vzpored slavnosti priobčimo v kratkem.

(Utonil je) včeraj popoldne na Bledu poslovodja gosp. Wenclove trgovine v Ljubljani g. Hubert Leidig. Kopal se je v jezeru, potem pa se potegnil v malo kopališče, kjer ga je baje zadela kap in ga ni bilo več mogoče sklicati v življenje.

Tužlega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma brat in svak, gospod

Josip Keržič

posestnik in trgovec, občinski svetovalec i. t. d.

včeraj popoldne ob 3. uri, po kratki a mučni bolezni, v 32. letu svoje starosti, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predražega rajcega bode v torek dné 15. avgusta ob polu 4. uri popoldne v hiši žalosti blagoslovljeno in potem na tukajšnjem pokopališču k večnemu počitku vloženo.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v tukajšnji farni cerkvi.

Prerano umrli bodi priporočen v blag spomin in pobožno molitev.

V Borovnici, dné 14. avgusta 1893.

Uršula Keržič roj. Verbič, soproga. — Helena Majaron roj. Keržič, Ivana Morel roj. Keržič, sestri. — Ivan Majaron, Jakob Morel, svaka. (840)

Zahvala.

Vsem onim, ki so mi povodom nenadomestljive izgube ljubljenega mojega soproga, gospoda

Janeza Šarec-a

vinotrzca, posestnika v Ljubljani, v Šiški in v Žapuzah

izrazili tolažečo sočutje, izrekam najtoplejšo zahvalo. Osebitno pa se iskreno zahvaljujem prečastiti duhovščini, sorodnikom, mnogobrojnim udeležiteljem pogreba, darovalcem krasnih vencev, slavnim društvom in gg. Šentviškim pevcom za gnjiljive nagrobnice.

V Žapuzah pri Št. Vidu nad Ljubljano, dné 12. avgusta 1893.

Žalujoča vdova:

Katarina Šarec roj. Dolinšek.

(841)

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob izgubi naše ljube matere, oziroma tašče in stare matere

Ivane Keber

potem za lepe vence dragi rajniki darovane in za jako častečo udeležitev pri sprevedu k poslednjemu počitku, izrekam vsem svojo odkritosrčno in najiskrenjšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 14. avgusta 1893.

V imenu žalujoče rodbine:

Anton Mrak,

(839)

c. kr. računski revident.

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—32)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

(98—26)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevica, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevica, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Solnograda, Linc, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Züricha, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Solnograda, Inomosta, Linc, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne v Kamnik.

" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.

" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 15 " dopoldne iz Kamnika.

" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—175)

Naznanilo.

Zaradi

glavnega snaženja uradnih prostorov

ostane (826—3)

deželna blagajna kranjska

od 16. do vštete dné 19. avgusta 1893. l. strankinemu prometu

zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske

v Ljubljani, dné 8 avgusta 1893. l.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče (1109—41)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203—204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Več dijakov

se vzprejme v dobro oskrbovanje pri uradni obitelji sredi mesta. Glasovir na razpolganje. Vpraša naj se pri C. Brilliju, na Dunajski cesti št. 29. (636-7)

Učenca

ki je vsaj 15 let star, krepak in marljiv, vzprejme takoj Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4. (349—7)

(19) Koroški (196)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčistejša planinska kiselica, prost vseh želodec obtežujočih, sliznice dražečih postranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zaloga pri M. E. Supanu.

Zobni zdravnik

DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkoti (umetno spanje) brez bolečin. (118—14)

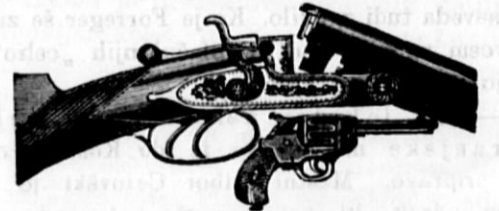
Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znakom tega zavoda (438—16)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti s častno diplomom in zlato svetinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Bruslju in Tunisu.

Želodčna tinktura

lekarja

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornost pospešuje. (173—27)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 kr. — Poštnino plača vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a Sebeohrana.

Češko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gl. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični ugovori pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—22)

Učenca

večnega slovenskega in nemškega jezika, vzprejemem po d. ugodnimi pogoji takej v svoje prodajalnice z mešanim blagom.

(827-3) Fran Fischer v Kamniku.

Poštni odpravitelj in telegrafist

išče službe.

Ponudbe naj se pošljejo „poste restante F. L. 10 v Sežano na Primorskem“.

Kegljanje na dobitke

bode od 1. avgusta začetni do 1. septembra pri (794-3)

Franju Kuhar-ju

gostilničarju v Domžalah.

Spreten pisar in izvežban komptoirist

vešč slovenskega in nemškega jezika — išče službe.

Ponudbe vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „100“.

(820-3)

Ljubljana
Mestni trg
št. 10.

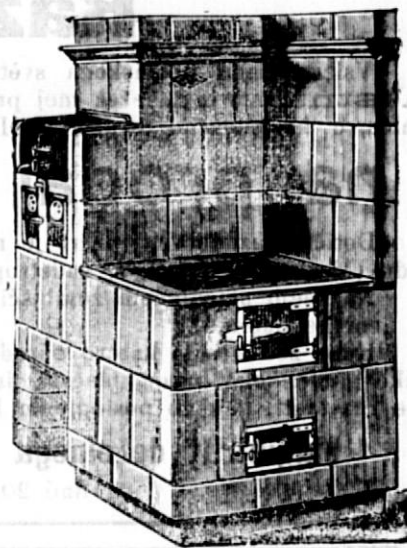
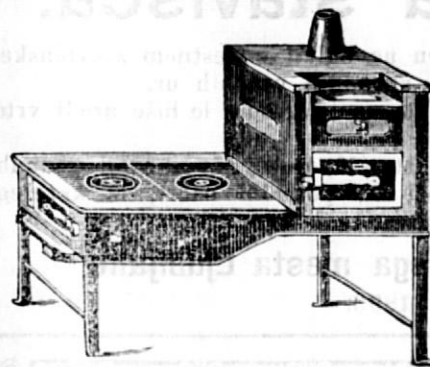
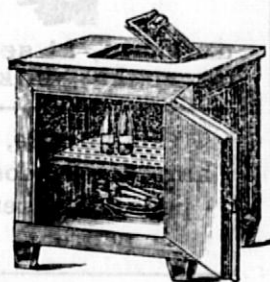
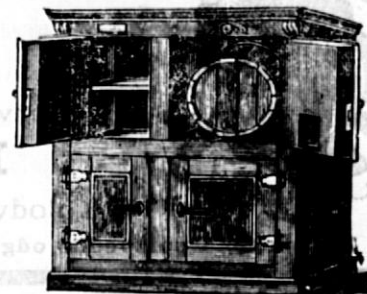
Ljubljana
Mestni trg
št. 10.

Najboljše in najceneje kupuje se železo, železnina, okove, cement itd.

Andrej Druškoviču

v Ljubljani na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga nagrobnih križev, štedilnikov, finih žag, ledenic (541-17) po najnižji ceni.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtano deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan neznanne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgladi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1.50.

(234-12)

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vsen večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Henn, Dunaj, X.

Prvo mesto kjer se dobivajo brezhibna, ubrano se glaseča, najsolidnejše izdelana

glasbila. Ivan Gross, Inomost.

(Ustanovljeno l. 1832.)

- Tirolske citre Prim (specijaliteta) po gl. 8.—, 12.—, 16.— itd.
- Tirolske koncertne ali elegijske citre (specijaliteta) po gl. 12.—, 15.—, 18.— itd.
- Tirolska lesena in slamnata glasbila po gl. 3.50, 4.50, 6.—, 10.—
- Tirolske gitare (specijaliteta) po gl. 3.80, 4.50, 5.50, 7.— itd.
- Oocarine (pristno italijanske) po 60 kr., 70 kr., 90 kr. itd.
- Ustne harmonike (Knittlinske s srebrnim glasom) po 50 kr., 70 kr. do gl. 6.—
- Harmonike (najmočnejši usajati mehovi) po gl. 3.—, 5.—, 10.—, 30.—
- Trobila (le najboljše kakovosti) s srebrnimi obroči, najelegantnejše opremljena itd. po tovarniških cenah. (777-5)

Za vsako glasbilo popolno jamstvo.

Bogato ilustrovani katalogi se pošljejo zastoj in poštine prosto. — Izvrstne šole za vsa glasbila. — Največja zaloga cerkvenih muzikalij.

Adresuje naj se: Johann Gross, Innsbruck.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surrogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo „sladnejšo“, poleg tega zdravejšo in tečnejšo kavo. — Neprekošana kot primesek k navadni bobovi kavi. (417-17)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Filijala za Ogersko:

Dunaj, I., Giselastrasse 1 Pešta, Franz-Josefsplatz št. 1, v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1892	frank. 125,305.151—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1892.	22,840.056—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848)	271,905.620—
V poslednjem osemnajstmesечnej poslovalnej perijodi vložilo se je pri društvu za	125,732.050—
novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na vloženi ponudbah	1,853,916.605—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaškej cesti št. 3, II. nadstropje pri Guidu Zeschko-tu. (209-7)

Najboljše železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste za rokodelce in poljedelstvo.

Za pile in vodne žage kakor za

kose se garantira, da so dobre.

Grobni križi, šine za obloke, kuhinjska orpa it d.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplivaajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna (302) Meldling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Mener; v Belljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gortel G. B. Pontoni; v Wolfbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warte; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gl. in višje po vsaki ceni do 30 gl. — Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanija-vozičkov za sedeti s streho in brez strehe po 7 gl. in višje. (327-24)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.
Priznana najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah
iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah. (162-27)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitseh

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene polzvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Št. 8325.

Razglas.

(795-2)

Vsled sklepa občinskega sveta Ljubljanskega z dné 11. aprila t. l., je mestni svet, ležeč mej preloževo Tržaško cesto in tirom južne železnice, c. kr. tabačno tovarno in Lattermanovim drevoredom,

na prodaj za stavišča.

Dotični razdelitveni načrt je razgrnen na ogled v mestnem stavbinskem uradu (Mestni trg št. 2, I. nadstropje) za navadnih uradnih ur.

Na vsem omejenem zemljišči se bodo smele graditi le hiše sredi vrtov (po „cotage-sistemu“).

Kdor želi kupiti katero opredeljenih stavišč, povej sam v svoji ponudbi, koliko ga je volja zauje plačati, in priloži tej ponudbi načrt, iz katerega bode razvideti, kakšno poslopje in kje je namerava zgraditi.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 20. julija 1893.

Razprodaja.

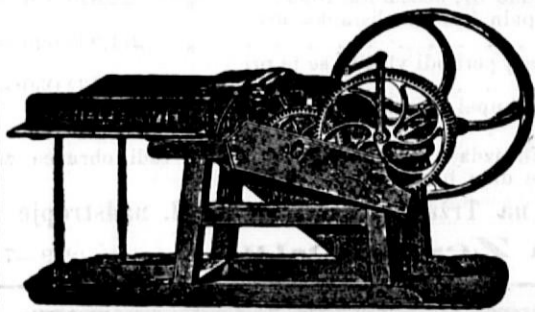
Prašne plašče in pelerine iz čipk

razprodajava zaradi predstoječe preselitve
po nenavadno nižani ceni. (829-2)

Gričar & Mejač

Slonove ulice št. 11. Ljubljana. Slonove ulice št. 11.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in
(468-12) poštine prosto. (17-9)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

F. Wisian

sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo zalogo gotovih

„landauerjev“, koleselnov in na pol pokritih voz

in izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela po
najlepšem slogu in niski ceni. (753-4)

Na cesarja Jožefa trgu.

Otvorjenje v nedeljo 13. avgusta.

Karla Gabriela

veliki svetovnoznani

panoptikum in anatomiški muzej.

Velikanska razstava

umetnin, ki se doslej tu še niso videlo, in sicer ceroplastičkih
(iz voska), slikarskih in kiparskih in iz tvorilne mehanike.

Najnovjše,
kar se je doslej
podajalo v tem
genreu.

Priznana največja
in najbogatejša
razstava te vrste,
ki potuje po svetu.

Več kot 1000 števil.

Razstava je v nalašč za to zgrajeni, več kot 600
kvadratnih metrov obsežni lopi ter jo čarobno raz-
svetljuje kakih 200 plinovih lučij.

Odperta vsak dan od 8. ure zjutraj do
10. ure zvečer.

Panoptikum

ima več sto skupin, mehantčnih figur, prirod-
pisnih preparatov, prirodnih redkosti in
raznovrstnih umetnin, in ker ni v njem nič
pohujšiljivega, je tudi pristopen sleharnemu
o vsakem času.

Anatomični muzej

(II. oddelek)

je popolnoma ločen od panoptikuma in je vstop dovoljen
le odraslim osebam ter se nahaja tu preko 600 pred-
metov deloma umetno narejenih iz voska, deloma naravnih in
v vinocvetu (spiritu) shranjenih, dalje sušenih in injektovanih
preparatov zdravega in bolnega človeka, kar je vse
jako poučno in zanimivo. Posebno pažnjo zasluži s premijo
(830-3) odlikovano

medicinsko telo

ki se od časa do časa v vse dele razklada in pri tem razlaga.

Vsaki
torek in petek
popoludne
(izvzemši praznike) je ta
anatomični oddelek
zgodj za dame
otvorjen.

Vstopnina:

za panoptikum 20 kr.,
otroci plačajo 10 kr.,
za oba oddelka in za
posebni kabinet 30 kr.,
vojaki do narednika pla-
čajo 15 kr.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno
iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz naj-
boljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim
cvilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri
naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji
luč. — Ako se torej dobi za 10 gl. dober tapciran modroc na pe-
resih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu na-
menu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo na-
vadne velikosti po 8 gl. 90 soldov;
z afrikom tapcirane in s cvilhom preoblečene
po 15 gl. (714-82)